

Betreft : College van gedeputeerde staten van Noord-Brabant

mr. 5.1.2.e
Postbus 11756
2502 AT 'S-GRAVENHAGE

Datum
4 november 2025

Ons nummer
202502980/1/R2

Uw kenmerk
RR/RK/11024092

Inlichtingen

5.1.2.e

5.1.2.e

Onderwerp

GS Noord-Brabant/ 5.1.2.e

5.1.2.e MOB en vereniging Leefmilieu
Verzoek intrekking natuurvergunning

5.1.2.e

5.1.2.e

Procedure

Hoger beroep

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij stuur ik u - ter informatie - stukken die gaan over bovengenoemde procedure.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

Afdeling bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Tevens via Zivver

RAAD VAN STATE INGEKOMEN	
- 3 NOV. 2025	
ZAAKNR.	
AAN: <i>De Raad van State</i>	
BEHANDELD DD:	PAR: <i>10-11-2025</i>

SCHRIFTELIJKE ZIENSWIJZE

Veldhoven, 31 oktober 2025

Betreft: **Schriftelijke zienswijze incidenteel hoger beroep**
Inzake: 5.1.2.e 5.1.2.e / MOB D20240060
Uw ref: 202502980/1/R2
E-mail: 5.1.2.e (5.1.2.e)
Telefoon: 5.1.2.e / 5.1.2.e

Edelgrootachtbaar College,

Bij brief van 19 september 2025 heeft u cliënte, de vennootschap onder firma 5.1.2.e 5.1.2.e gevestigd aan de 5.1.2.e te (5.1.2.e) 5.1.2.e in de gelegenheid gesteld een schriftelijke zienswijze te geven op het incidenteel hoger beroep van de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en de vereniging Leefmilieu (hierna: de milieuverenigingen) tegen de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 16 april 2025, met zaaknummer SHE 23/3123 NATUUR, inhoudende een gegrondverklaring van het beroepschrift van de milieuverenigingen tegen het besluit van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant (hierna: het college), waarin het college het verzoek om de natuurvergunning van het bedrijf van cliënte met toepassing van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb in te trekken, heeft afgewezen.

Bij brief van 14 oktober 2025 heeft u de termijn voor het indienen van een schriftelijke zienswijze verlengd tot en met 31 oktober 2025. Namens cliënte maak ik graag van de geboden gelegenheid gebruik om schriftelijk op het incidenteel hoger beroep te reageren.

1. Omvang passende maatregelen

- 1.1. De rechtbank heeft het college opgedragen een nieuw besluit te nemen binnen zesentwintig weken na dagtekening van de bestreden uitspraak met inachtneming van een aantal aanwijzingen. Als binnen zesentwintig weken geen andere passende maatregelen dan de in de uitspraak besproken maatregelen worden getroffen, of als er geen andere passende maatregelen worden aangekondigd die in dit geval leiden tot een blijvende, substantiële daling van stikstofdepositie binnen één jaar op het betrokken Natura 2000-gebied, zal het college passende maatregelen moeten treffen met betrekking tot het bedrijf van cliënte in het nieuwe besluit.
- 1.2. De milieuverenigingen stellen dat een substantiële daling binnen één jaar op zichzelf hoogstwaarschijnlijk niet genoeg is. De milieuverenigingen stellen zich op het standpunt dat niet alleen een blijvende substantiële daling van de stikstofdepositie binnen een jaar als voorwaarde had moeten worden gesteld, maar dat de rechtbank daarnaast als voorwaarde had moeten stellen dat het college inzichtelijk maakt dat het een pakket aan passende maatregelen is dat leidt tot de noodzakelijke daling (een daling tot een niveau van om en nabij de KDW) van stikstofdepositie binnen afzienbare termijn, gelet op het gebiedsspecifieke karakter van het gebied.
- 1.3. Op grond van de Logtsebaanuitspraak¹ komt aan het college beoordelingsruimte toe bij de keuze welke passende maatregelen nodig zijn. Indien andere passende maatregelen worden getroffen is het niet noodzakelijk de vergunning in te trekken. Daarbij hoeft niet concreet inzichtelijk te worden gemaakt welke maatregel tot dezelfde reductie van stikstofdepositie leidt als de intrekking van een natuurvergunning. Het college zal aannemelijk moeten maken met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn. Stellen dat met een substantiële daling van stikstofdepositie door de rechtbank wordt bedoeld een daling binnen één jaar tot een niveau van om en nabij de KDW, gaat te ver. Dit blijkt ook uit hetgeen in paragraaf 2 van deze schriftelijke zienswijze wordt aangehaald.
- 1.4. Zoals cliënte reeds in het hoger beroep heeft aangevoerd, is het onbegrijpelijk dat de rechtbank aansluit bij een termijn van één jaar waarbinnen middels andere passende maatregelen een blijvende, substantiële daling van stikstofdepositie dient te worden bereikt. Waar deze termijn van één jaar vandaan komt, is onduidelijk. Uit het beheerplan en de natuurdoelanalyse blijkt immers alleen dat voor Kampina & Oisterwijkse Vennen een (blijvende) daling van stikstofdepositie nodig is. Niet is echter aangegeven welke daling in kwantitatieve zin nodig is en binnen welke termijn deze daling nodig is. Zonder ecologische onderbouwing wordt een termijn van één jaar aangenomen.
- 1.5. Voorts wijst cliënte daarbij op de uitspraken van uw Afdeling van 2 juli 2025.² Deze uitspraken bevestigen dat een termijn van één jaar waarbinnen volgens de rechtbank

¹ 5.1.2.e 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71.

² 5.1.2.e 2 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:2969 en 5.1.2.e 2 juli 2025, ECLI:NL:RVS:2025:2973.

inzichtelijk moet worden gemaakt dat andere passende maatregelen in ieder geval tot een blijvende, substantiële daling van stikstofdepositie leiden, niet aan de orde is. Deze uitspraken geven namelijk aan dat naast het in beeld brengen van de te treffen maatregelen enkel onderbouwd moet worden welke daling van stikstofdepositie naar het oordeel van het college noodzakelijk is, en binnen welke termijn deze daling van stikstofdepositie kan worden gerealiseerd.

2. Rapport 'De illusie van een betrouwbare stikstof-modelwerkelijkheid'

- 2.1 De milieuverenigingen wijzen erop dat het college bij de onderbouwing welke daling van stikstofdepositie noodzakelijk is rekening moeten houden met de kenmerken van het gebied en met de eisen die de verschillende beschermde habitats en leefgebieden stellen. De milieuverenigingen verwijzen naar het hoogveen en droge heide, maar ook stuifzandheiden met struikhei, zandverstuivingen, zwak gebufferde vennen en zure vennen en blauwgraslanden die erg lage KDW's kennen.
- 2.2 Wat KDW's betreft, wijst cliënte graag op het recent gepubliceerde rapport 'De illusie van een betrouwbare stikstof-modelwerkelijkheid' van hoogleraar prof. dr. 5.1.2.e (hoogleraar Waarschijnlijkheidsrekening aan de Vrije Universiteit Amsterdam) van 17 oktober 2025.³ Hierin concludeert 5.1.2.e dat het Nederlandse stikstofbeleid is gebouwd op wetenschappelijk onhoudbare fundamenteën. Zo concludeert hij dat Natuurdoelanalyses (NDA's) en de adviezen van de Ecologische Autoriteit (EA) blijken te geven van een 'maakbaar' wereldbeeld, waarin metaforische knoppen zijn bedacht waar we aan kunnen draaien teneinde een bepaald doel te bereiken. De KDW's worden gepresenteerd als harde, wetenschappelijke feiten en de uitkomsten van Aerius/OPS-berekeningen worden als reëel beschouwd, zonder marges of onzekerheden. Het wereldbeeld dat 'indien de depositie onder de KDW daalt, de natuur zich zal herstellen' noemt 5.1.2.e fundamenteel onjuist. 5.1.2.e sprak met verschillende ecologen en statistici en niemand kan een unieke exacte KDW wetenschappelijk onderbouwen.
- 2.3 Ook geeft hij aan dat statistische significantie op zichzelf niets zegt over de ecologische relevantie. De statistische significantie kan in de praktijk volkomen irrelevant zijn en omgekeerd kan een niet-significante verandering ecologisch wel degelijk belangrijk zijn. Met statistiek kan volgens 5.1.2.e niet worden aangetoond wat 'kritisch' is voor de natuur. 5.1.2.e concludeert dan ook dat het huidige gebruik van KDW's en drempelwaarden vanuit statistisch perspectief onwetenschappelijk, ondeugdelijk en daarmee niet verdedigbaar is.
- 2.4 Ook is 5.1.2.e kritisch op het Aerius/OPS-model zelf. Het model is slechts een vereenvoudiging van de werkelijkheid, gebaseerd op aannames en schattingen. De prestaties van het model op individueel niveau bij vergunningverlening worden omgeven met onzekerheden die niet kwantificeerbaar zijn, omdat gemodelleerde deposities onmeetbaar klein zijn. Dat de onzekerheden hier veel groter zullen zijn dan bij landelijke (globale) gemiddeldes is volgens 5.1.2.e nu eenmaal een wiskundig gegeven. Deze

³ "De illusie van een betrouwbare stikstof-modelwerkelijkheid - Een onderzoek naar de onzekerheden in het wetenschappelijke stikstofdiscours; Aerius/OPS, Kritische depositiewaarden, Natuurdoelanalyses, en de adviezen van de Ecologische Autoriteit" door prof. dr. 5.1.2.e d.d. 25 oktober 2025.

globale modeluitkomsten worden zelf al omgeven met vele tientallen procenten onzekerheid, voortkomend uit verschillende onzekerheden. Controle van modelprecisie en -onzekerheid is niet mogelijk omdat er geen meetdata voor stikstofdepositie voorhanden zijn. Juist op individueel niveau, wat ook relevant is voor onderhavige kwestie nu we op het niveau van individuele vergunningen kijken, zijn deze onzekerheden zeer groot.

- 2.5 Gelet op vorenstaande, dient zeer terughoudend te worden omgegaan met het standpunt van de milieuverenigingen dat een substantiële daling binnen een jaar op zichzelf niet noodzakelijkerwijs genoeg is. Dat geldt eveneens voor het standpunt dat met een substantiële daling van stikstofdepositie door de rechtbank zou worden bedoeld een daling tot een niveau van om en nabij de KDW.

3. Restemissie

- 3.1 De rechtbank heeft in de conclusie van de uitspraak tevens aangegeven dat de beperkingen niet mogen strekken tot meer dan 85% van de emissieruimte van het bedrijf, als het bedrijf op de huidige locatie daarna geen landbouwhuisdieren meer houdt. Artikel 17 van het Handvest verzet zich naar het oordeel van de rechtbank in beginsel tegen het beperken van de emissies van het bedrijf van cliënte tot meer dan 85% als het bedrijf de 15% restemissie niet gebruikt om landbouwhuisdieren te houden.
- 3.2 De rechtbank heeft geoordeeld dat bij een volledige intrekking of beperking, het bedrijf zou worden benadeeld ten opzichte van bedrijven die deelnamen aan de vrijwillige beëindigingsregeling. De mogelijkheid om dan nog een nieuwe activiteit te starten, wordt dan te beperkt. Daarmee wordt aldus de rechtbank ieder toekomstperspectief ontnomen. Dit gaat de rechtbank in zijn algemeenheid te ver. Daarbij neemt de rechtbank ook in aanmerking dat de milieuverenigingen hebben aangegeven niet tot de laatste 'mol' te willen gaan. De milieuverenigingen hebben desgevraagd op de tweede zitting ook aangegeven dat zij *waarschijnlijk* niet zullen gaan procederen tegen de verlening van een natuurvergunning voor de nieuwe activiteit met behulp van saldering met de 15% restemissie als geen landbouwhuisdieren worden gehouden.
- 3.3 Zoals reeds uiteengezet in het hoger beroep van cliënte, heeft de rechtbank ten onrechte aansluiting gezocht bij de voorwaarden voor deelname aan de LBV en LBV-plus bij de vraag of intrekking van de natuurvergunning proportioneel is. Juist die beëindigingsregelingen zien op het vrijwillig staken van het bedrijf met daarvoor in de plaats een aanzienlijke financiële compensatie. Zo biedt de regeling een vergoeding voor de verloren gegane productiecapaciteit (120% in LBV-plus, 100% in LBV), sloopkosten en een bijdrage voor waardeverlies van gebouwen. De volledige intrekking van de natuurvergunning van cliënte kan dus niet worden vergeleken met bedrijven die deelnemen aan een vrijwillige beëindigingsregeling. Cliënte is van mening dat bij de vraag of intrekking van de natuurvergunning proportioneel is de vrijwillige beëindigingsregelingen helemaal geen rol kunnen spelen. Dit is immers spreekwoordelijk appels met peren vergelijken. Het kenmerk van de beëindigingsregelingen dat deelnemende bedrijven maximaal 15% van de restemissie uit de onderliggende vergunning of toestemming mogen gebruiken voor een nieuwe

activiteit hangt immers samen met het vrijwillig staken van het bedrijf en een aanzienlijke financiële compensatie daarvoor. Om die reden kan het oordeel van de rechtbank op dat punt überhaupt geen stand houden en geldt dit eveneens voor hetgeen de milieuverenigingen hierover in het incidenteel hoger beroep naar voren hebben gebracht.

- 3.4 Voorts is het opmerkelijk dat de milieuverenigingen bij de rechtbank ter zitting kenbaar hebben gemaakt dat zij het op zichzelf redelijk vinden dat een bedrijf niet volledig ieder toekomstperspectief wordt ontnomen. Tegelijkertijd stellen zij echter dat dit niet noodzakelijk hoeft te worden gewaarborgd door het behoud van 15% restemissie. Volgens hen ligt het op de weg van cliënte om - indien cliënte niet wenst dat de gehele vergunning wordt ingetrokken - een concreet toekomstplan te overleggen, waarna het bevoegd gezag zou kunnen beoordelen of dit aanleiding vormt om "nog een paar procent" emissieruimte niet in te trekken. Hiermee komen de milieuverenigingen kennelijk alweer terug op hun eerdere toezeggingen niet te zullen procederen tegen natuurvergunningen gebaseerd op saldering met de resterende 15% emissieruimte als geen landbouwhuisdieren meer worden gehouden. De geloofwaardigheid van de milieuverenigingen komt hiermee in het geding.

4. Conclusie

- 4.1 Namens cliënte concludeer ik tot ongegrondverklaring van het incidenteel hoger beroep.

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e